

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	12085 Історія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	12085
Назва ОП	Історія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мартинчук Інна Іванівна, Барановський Владислав Григорович, Поліщук Олександр Сергійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.10.2023 р. – 18.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/anounce/2232.htm>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/64878>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Реалізація ОП відбувається відповідно до чинного законодавства з питань освіти. ОП Історія спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), яку реалізують у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (далі ДВНЗ «УжНУ») є типовою програмою для підготовки вчителів історії для закладів загальної середньої і професійної (професійно-технічної) освіти та вищої освіти. Взірцеві практики відсутні, проте варто відзначити діяльність бібліотеки з окремими послугами для комфорту здобувачів та НПП (електронна доставка та музей археології). На основі отриманих даних ЕГ робить висновок, що ОП корелюється з місією та стратегією діяльності ДВНЗ «УжНУ» і є засобом для їхньої реалізації. ОП має високоєфективний, цілеспрямований та вмотивований кадровий склад, ефективну МТБ, пропозиції стейкхолдерів враховується при удосконаленні ОП, що підтверджує стійкі тенденції до модернізації та оновлення ОП. В університеті передбачено можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами ВОК в обсязі відповідно до законодавства. ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Форми та методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. ДВНЗ «УжНУ» заохочує НПП до наукової діяльності та професійного зростання. У ЗВО ретельно дбають про безпеку освітнього середовища, що дає змогу убезпечитися від негативних наслідків в разі виникнення надзвичайних ситуацій, а в час війни проводити змішане навчання. У ЗВО дбають про дозвілля студентів. ОП загалом відповідає критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони не применшують її значення та не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП Історія сфокусована на підготовці вчителів історії переважно для регіону, які володіють навичками soft skills і є конкурентоспроможними та затребуваними на ринку праці Закарпаття та інших регіонів України, оскільки сам зміст ОП, її цілі, компетентності та ПРН укладені відповідно до потреб сучасного освітнього процесу та оцінені роботодавцями. Зазначені в ОП цілі узгоджується з місією та стратегією ЗВО, що розкрита у “Концепції інноваційного розвитку ДВН “УЖНУ” на 2015-2025 рр.”. У ЗВО наявна ефективна фахова соціально-психологічна та медична підтримка, соціального захисту та підтримка учасників освітнього процесу з боку адміністрації та студентського самоврядування ЗВО (моральні та матеріальні заохочення за особливі здобутки й успіхи, соціальні стипендії). Навчання на ОП студентоцентроване, об'єкт-об'єктне, має чітко виражене власне професійне та наукове спрямування; в освітньому процесі втілюється напрацювання викладачів, які вони здобули у процесі стажувань. У ЗВО створено комфортні для навчання умови, а також дбають про безпекові заходи в умовах воєнного стану. НПП даної ОП розроблені прозорі та валідні форми та методи поточного й семестрового контролю, що дозволяють об'єктивно оцінити ПРН.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У ЗВО налагоджена дворівнева система моніторингу, яка дещо вносить хаос у систему вивчення та аналізу ключових об'єктів ОП. Тому ЕГ рекомендує відділу внутрішнього забезпечення якості освіти раціонально підійти до питань моніторингу у 2024/2025 н.р., запровадивши централізований підхід однорівневої системи, а також запровадити практику опитувань НПП. На сайті ЗВО, починаючи з 2024 р., рекомендуємо Гаранту оприлюднювати результати роботи над ОП у формі таблиці в частині поданих пропозицій та реакції на них, що демонструватиме динаміку змін, своєчасну реакцію, а також інформуватиме зацікавлених осіб про врахування/відхилення їхніх пропозицій. Зважаючи на вимоги рекомендацій МОН України щодо можливості збільшення кредитів на вивчення іноземної мови (рівень володіння B2), враховуючи геополітичне становище Ужгорода, євроінтеграційні процеси в Україні, вимоги міжнародної академічної мобільності, Гаранта та робочій групі варто розглянути можливість запровадження ОК для вивчення іноземної мови та забезпечення ФК9 при наступному перегляді/оновленні ОП. НПП до початку 2024/2025 н.р. внести зміни до змістових модулів дисциплін, які будуть спрямовані на формування інклюзивної компетентності. ЕГ з'ясувала, що в матриці відповідності ОП вказана велика кількість загальних та фахових компетентностей, тому Гаранту та робочій групі рекомендуємо скоригувати їх кількість відповідно до визначеного навчального навантаження ОК при наступному перегляді. ЕГ рекомендує Гаранту продумати механізм залучення стейкхолдерів до проведення лекційних та практичних занять у 2024/2025 н.р., що дозволить здобувачам вищої освіти отримувати знання безпосередньо від професіоналів-практиків.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП є типовою програмою, яка поєднує в собі як професійну, так і наукову складову й спрямована на підготовку вчителя історії для закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та закладів вищої освіти. Цілі ОП чіткі, досяжні, реалістичні, відповідають спеціальності 014.01 Середня освіта (Історія) та змісту цієї ОП: забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі освіти, здатних розв'язувати комплексні проблеми в процесі педагогічної (науково-педагогічної) діяльності у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти, в установах державного управління у галузі науки та освіти; вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми навчання та виховання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю умов. Аналіз змісту ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46698>) продемонстрував, що її цілі відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>) й відображаються у визначених компетентностях (інтегрована, загальні та фахові компетентності) та ПРН ОП. Місія ДВНЗ «УжНУ», що зафіксована у «Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр.», передбачає підготовку фахівців нової генерації на основі інноваційності, які будуть здатні забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність; наукова діяльність інноваційного університету є провідною і орієнтованою на отримання нових знань, на передачу та оволодіння здобувачами базовими компетентностями, які у майбутньому дозволять набувати знання самостійно, тобто бути готовим до навчання впродовж життя. На думку ЕГ, цілі ОП фокусуються на підготовці: 1) висококваліфікованих кадрів із забезпечення освітнього процесу в системі закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вищої освіти; 2) кваліфікованих кадрів, які набудуть додаткові компетентності з прийняття управлінських рішень в умовах трансформації освітнього простору.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ВСО і спілкування у фокус-групах засвідчили достовірність наданої інформації щодо залучення до розробки та вдосконалення ОП зацікавлених осіб. Зокрема під час зустрічі з НПП (зустріч 2) було повідомлено, що на вдосконалення ОП впливають такі фактори: моніторинг здобувачів, спілкування із випускниками, до уваги беруться звернення від стейкхолдерів, і особливий вплив мають результати стажувань НПП. Наприклад, В.Френіч відмітив, що враховуючи геополітичне становище регіону, НПП проходять стажування в університетах країн Чехії, Словаччини, Румунії, Фінляндії та інших. Свідченням цього є подана інформація у таблиці 2 ВСО. Основними формами такої співпраці є консультування робочої групи, участь у засіданнях кафедр, включення представників ЗСО до робочої групи, а також надання рецензій та пропозицій. Роботодавці (зустріч 5) підтвердили що їх залучають до обговорення ОП та підтвердили інформацію ВСО про врахування їхніх інтересів. Зокрема: директор Мукачівської ЗОШ М.Морека зазначив, що він є учасником робочої групи розробки ОП, починаючи з 2016 року, вносив пропозиції щодо корекції назви ОК «Освітня діяльність у темпоральному та просторовому вимірах» та РП; І.Яничук, заступник директора з навчально-виховної роботи Яношівського ліцею Берегівської міської ради, відмітила, що долучалася до формування і уточнення формулювань ПРН; Т.Скиба, директорка приватного ТОВ «Школа щасливих дітей», звернула увагу на збільшення кредитів на практичну підготовку. Пропозиції щодо вдосконалення ОП подають також НПП і здобувачі. НПП свої пропозиції формулюють за результатами стажування – про що свідчать протоколи кафедри і спілкування під час зустрічі (зустріч 2), а здобувачі (зустріч 3) повідомили, що вони через моніторинг чи студентське самоврядування мають можливість подати свої пропозиції (<http://surl.li/mfjqm>). ЕГ зазначає, що на сайті ЗВО розміщена анкета опитування роботодавців (<http://surl.li/mfpfu>), у якій є рекомендація щодо забезпечення потреби у здобувачів додаткових знань для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Спілкуючись із різними групами стейкхолдерів в ЕГ склалося враження про відсутність системного підходу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

За результатами зустрічей, аналізу матеріалів, сайту ДВНЗ «УжНУ» ЕГ встановила, що цілі ОП і ПРН визначено з урахуванням позицій та потреб групи стейкхолдерів. ЕГ відмічає, що університет у частині розробки та вдосконалення ОП є відкритим. Свідченням цього стали зустрічі у фокус-групах (зустрічі 2, 5). Зокрема під час розробки та удосконалення ОП було враховано досвід таких ЗВО: Волинського національного університету ім. Лесі Українки, Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка, Сумського державного університету ім. Антона Семеновича Макаренка та ін. Ознайомлення з ОП зазначених та інших ЗВО сприяло формуванню ПРН та ОК. В.Феніч повідомив (зустріч 2), що досвід зарубіжних ЗВО вивчався шляхом участі НПП, які забезпечують ОК на ОП, у міжнародних стажуваннях. Наприклад, за результатами стажування було введено тему «Вплив католицької освіти на формування університетів», Ю.Данилець відмітив, що під час стажування у

Пряшівському університеті він захопився грантовими та стипендіальними можливостями здобувачів, у результаті запропонував ввести до ОК теми пов'язані з підготовкою та написанням грантових проєктів тощо. Також під час зустрічі із роботодавцями (зустріч 5) М.Морека повідомив, що Мукачівська територіальна громада сьогодні потребує вчителів історії, що підтверджує врахування ринку праці в регіоні. Регіональний контекст простежується, за повідомленнями НПП (зустріч 2), у змісті окремих освітніх компонентів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) поки що не затверджено. ОП розроблено з урахуванням діючих нормативно-правових актів і зорієнтовано на відповідність дескрипторам 7 рівня НРК. Проаналізувавши ОП, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП, матрицю забезпечення ПРН відповідними ОК, РП ОК, було встановлено, що ПРН-1, ПРН-2, ПРН-3, ПРН-4, ПРН-5 передбачають набуття здобувачами вищої освіти спеціалізованих концептуальних наукових та практичних знань у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань (дескриптор «знання»); ПРН-6, ПРН-8, ПРН-9, ПРН-10, ПРН-16 передбачають набуття умінь/навичок для розв'язання проблем у галузі освіти та історії, проведення досліджень та провадження інноваційної діяльності, здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі (дескриптор «уміння/навички»); ПРН-11, ПРН-12, ПРН-13 передбачають зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації; ПРН-7, ПРН-14 ПРН-15, ПРН-16 передбачають управління навчальним процесом, відповідальність за внесок до професійних знань і практики тощо. ЕГ підтверджує достовірність поданої інформації та її відповідність 7 рівню НРК. Разом з тим, ЕГ констатує можливість розширення змісту окремих ОК задля більш повного досягнення ПРН, насамперед це стосується дисциплін психолого-педагогічного та методичного циклу, а також розглянути можливість введення курсу іноземної мови. Останнє сприятиме міжнародній мобільності здобувачів, оскільки в сучасних програмах молодіжної мобільності передбачається володіння іноземною мовою (англійською) на рівні B2. Також ЕГ керуючись п.1.4 Розділу I Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП у ДВНЗ «УжНУ», рекомендує врахувати на 2024 рік проєкт Державного освітнього стандарту 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) і під час наступного перегляду узгодити зміст присвоєної кваліфікації, у якій відображений фокус ОП, з переліком посад, які можуть займати випускники цієї ОП, тобто професійну кваліфікацію з придатністю випускників до працевлаштування та врахувати у змісті ОП; крім професійного стандарту на групу професій «Вчителі початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчителя ЗЗСО», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» врахувати професійний стандарт на групу професій «Викладачі ЗВО» (<http://surl.li/piql>), а також проєкт освітнього стандарту вищої освіти зі спеціальності Середня освіта (за предметними спеціальностями). На думку ЕГ запропонований перелік посад, що може займати випускник цієї ОП є дещо ширшим від запропонованої кваліфікації у ОП. Отже, проаналізувавши ОП, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП, матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, РП ОК тощо, ЕГ підтверджує достовірність поданої інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі аналізованої ОП узгоджуються з місією та стратегією розвитку ДВНЗ «УжНУ». До рецензування ОП залучають учителів-практиків та представників академічної спільноти інших ЗВО. Під час формулювання цілей та ПРН враховано досвід аналогічних програм вітчизняних закладів освіти: Волинського національного університету імені Лесі Українки, КПНПУ ім. І.Огієнка, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, СумДУ імені А.С.Макаренка, що сприяло модернізації ОП та застосуванню інноваційних методів викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час розробки ОП та формулювання ПРН досвід іноземних закладів освіти враховано обмежено. ЕГ рекомендує Гаранту та робочій групі до початку 2024/2025 н.р.: 1) опрацювати за відкритими джерелами, офіційними сайтами досвід 4-5 зарубіжних ЗВО, у яких здійснюється підготовка учителя історії та врахувати такий досвід під час перегляду ОП у 2024 році, а також винести запропоновані зміни для публічного обговорення; 2) забезпечити системну роботу з усіма стейкхолдерами не лише шляхом тестування, консультування тощо, а шляхом спільних засідань, круглих столів з участю усіх зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає рівню В критерію 1. Вирішальним при оцінюванні ОП стала її повна відповідність підкритерію 2, адже всі зацікавлені групи стейкхолдерів формують цілі та ПРН ОП, підкритерію 4, оскільки ОП повністю враховує дескриптори НРК 7 рівня вищої освіти. Здебільшого відповідає підкритерію 1, оскільки мета програми узгоджується з місією і стратегією ЗВО, цілі ОП корелюються з відповідною спеціальністю, про те узагальнене формулювання особливостей ОП не відображає її унікальності з-поміж інших аналогічних ОП; також частково відповідає підкритерію 3, адже у ній не простежується запозичений досвід іноземних ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства: загальний обсяг ОП становить 90 кредитів, з них обов'язкові освітні компоненти 67 кредитів (75%), вибіркові компоненти 23 кредити (25%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В ОП ОК об'єднані в цикл загальної підготовки та цикл професійної підготовки. У логічно-структурній схемі ОП ОК розподілені по семестрах. ОП включає практичну підготовку та виконання й захист кваліфікаційної роботи, що передбачено в третьому семестрі. Навчальний план відповідає ОП та затвердженому ЗВО зразку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/32091>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта, 014.03 Середня освіта (Історія). ОП орієнтована на підготовку висококваліфікованих кадрів із забезпечення освітнього процесу в системі ЗЗСО, професійної (професійно-технічної) освіти та вищої освіти. В ОП у розділі придатність випускників до працевлаштування вказано перелік посад за кодами ДК 003:2010, що не відповідає чинній редакції ДК професій (останні зміни внесені 23.06.2023 р.). В переліку можливих професій вказано 2443.1 – наукового співробітника (філософія, історія, політологія) та 2443.2 – історика, консультанта з історії, що на думку ЕГ більше відповідає предметній області 02 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія. Зміст та логічна структура ОП забезпечує формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення фахової діяльності вчителя ЗЗСО, магістра середньої освіти за спеціальністю «Історія». ОК циклу загальної та професійної підготовки спрямовані на досягнення ПРН, що базуються на вимогах НРК для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти: здатність розв'язувати комплексні/спеціалізовані, практичні проблеми в галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань та професійної практики. Предметній області відповідають практики передбачені в ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачено структурою ОП через вільний вибір навчальних дисциплін вибіркового компоненту відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). Здобувачі отримують інформацію про вибіркові дисципліни через електронну пошту та/або з сайту університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59498>). Здобувачі обирають по одній з позицій кафедральних каталогів:

ВК01, ВК03, ВК04, ВК05, ВК06 та дисципліну із каталогу вибіркових дисциплін Університету – ВК02, до якого входять дисципліни світоглядного характеру та професійно-орієнтовані дисципліни різних спеціальностей, запропоновані кафедрами для набуття та розвитку здобувачами соціальних навичок (soft skills) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/55451>. Передбачений вибір навчальних дисциплін в іншому закладі вищої освіти в рамках реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність. Під час опитування здобувачі підтвердили процедуру вільного вибору дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Структура та зміст ОП й навчального плану передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. У НП передбачено Педагогічну практику (9 кредитів) та Переддипломну практику (4,5 кредита). Робоча програма педагогічної практики (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59509>) передбачає проведення 10 (6 залікових) й аналіз 40 уроків у ЗЗСО та проведення 2 і відвідування та аналіз 4 занять у ЗВО. Магістранти виконують обов'язки вчителя історії, вони готують конспекти уроків з мультимедійним супроводом, долучаються до розробки навчально-методичних матеріалів та вчать працювати зі шкільною документацією. Враховуючи запити стейкхолдерів, у 2023 р. база практики розширилася за рахунок ЗЗСО. Переддипломна практика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59510>) передбачає роботу в архівах та бібліотеках України, а також поза її межами, якщо цього вимагає тема наукового дослідження. Практичні навички формуються під час написання кваліфікаційної роботи, яка містить обов'язковий розділ з методики використання матеріалів дослідження у практичній роботі вчителя. Таке положення в Методичних рекомендаціях з виконання наукових робіт схвалено на засіданні Вченої ради факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ» (протокол № 6 від 30 червня 2023 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59653>)). В попередні роки до кваліфікаційних робіт такої вимоги не було (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/51819>). Практичні навички також формуються під час вивчення дисциплін ОК, зокрема ОК8 «Сучасні освітні методики і технології викладання історії» та ОК5-6 «Освітня діяльність в темпоральному та просторовому вимірах», ОК3 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті». На практичних заняттях здобувачі освіти формують вміння застосовувати традиційні й нетрадиційні методи навчання, використовувати цифрові освітні ресурси, безпосередньо пов'язані із майбутньою професійною діяльністю.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ, проаналізувавши ОП, РП навчальних дисциплін, переконалася, що весь комплекс ОК освітньої програми спрямований на розвиток у здобувачів навичок «soft skills»: критичного мислення, лідерства, вміння раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час, працювати у команді, формувати навички міжособистісної взаємодії. Варто відзначити формування критичного мислення під час вивчення ОК10 «Вітчизняна історія в сучасному науковому дискурсі», ОК5-6 «Освітня діяльність у темпоральному та просторовому вимірах» та ОК7 «Історична освіта: світовий та український досвід»; формування навичок самостійного поповнення знань, здатності до сприйняття нового, саморозвитку забезпечують виконання завдань дослідницького характеру ОК2 «Історія та теорія світової культури», ОК4 «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти». Формуванню власних світоглядних позицій в галузі освіти та педагогіки, розвиток критичного мислення, вибір оптимальних стратегій взаємодії, комплексний та різносторонній підхід до розв'язання освітніх проблем формує ОК1 «Теорія історії».

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

У ВСО вказано, що ОП враховує вимоги професійного стандарту «Вчителя ЗЗСО» (від 23.12.2020 р.), але в самій ОП цього документа в переліку документів, на основі яких вона створена, не виявлено. ЕГ з'ясувала, що зміст ОП враховує вимоги професійного стандарту учителя. Загальні та професійні компетентності, передбачені стандартом, формуються сукупно усім змістом ОП. Мовно-комунікативна компетентність, зокрема володіння та презентація власних досліджень рідною мовою формується усіма ОК; формування навичок володіння іноземною мовою забезпечується лише виконанням окремих завдань з ОК5-6 «Освітня діяльність у темпоральному та просторовому вимірах» – прослухати лекцію іноземною мовою, презентувати та захистити анотацію іноземною мовою (англійською), з ОК4 «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти» – скласти тези статті іноземною мовою. Предметно-методична компетентність формується ОК1, ОК2, ОК4, ОК8. Інформаційно-цифрова компетентність формується насамперед ОК3 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті» та під час викладання більшості ОК, що було з'ясовано під час зустрічей ЕГ з фокус-групами. Формування компетентностей, що забезпечують партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу: психологічну та емоційно-етичну забезпечують окремі теми в ОК5-6 – «Психологічний супровід освітньої сфери: пріоритетні напрями та перспективи розвитку», в ОК8 – три теми: «Технології педагогічного спілкування», «Технології ситуаційного навчання», «Технології навчання у співробітництві». ЕГ вважає, що в меншій мірі в ОП передбачено формування інклюзивної компетентності.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг навчального часу за ОП складає 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), з яких обсяг аудиторних годин становить 688 годин (25 %), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 2012 годин (75%). Таке співвідношення ґрунтується на Положенні про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/3135>). Фактична аудиторна та самостійна робота узгоджуються з обсягом і змістом навчальних дисциплін ОП. Під час спілкування зі здобувачами та випускниками ОП, ЕГ засвідчила, що обсяг самостійної роботи не є надто обтяжливим та враховує інтереси здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за цією ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП у контексті критерію 2 відповідає нормативним вимогам повною мірою: обсяг та логічна структура змісту ОП дають можливість досягнути заявлених ПРН; формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається через вільний вибір здобувачами ВОК; ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів ВО. Позитивними практиками ОП можна вважати набуття соціальних навичок здобувачами через вибір дисциплін світоглядного характеру та професійно-орієнтованих дисциплін та врахування інтересів здобувачів при формуванні завдань для самостійної роботи, що було підтверджено на зустрічах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами у контексті критерію 2 можна назвати: за підкритерієм 2.3. – заявлені предметна область та придатність до працевлаштування в ОП різняться. Рекомендувати: Гаранту при перегляді ОП в 2024 р. уточнити перелік професій за кодами ДК в чинній редакції можливих для працевлаштування здобувачів за ОП. У випадку можливого працевлаштування за кодом 2310 Викладачі ЗВО, врахувати Професійний стандарт викладача ЗВО від 23.03.2021 р. Слабка сторона за підкритерієм 2.5. – нелогічність проведення переддипломної практики перед виконанням кваліфікаційної роботи, оскільки здобувачі не зможуть інтегрувати теоретичні знання в практичну діяльність. Рекомендувати: Гаранту переглянути графік навчального процесу за ОП на 2024-2025 н.р.. На думку ЕГ, це дозволить апробувати методичні матеріали з кваліфікаційної роботи в ЗЗСО. Слабка сторона за підкритерієм 2.7. – відсутність модулів для формування інклюзивної компетентності. Рекомендувати: при перегляді ОП у 2024 р. внести у зміст окремих ОК теми, або модулі, які будуть спрямовані на формування інклюзивної компетентності та передбачити у завданнях педагогічної практики вивчення особливостей роботи вчителя в інклюзивних класах. На думку ЕГ, це дозволить покращити фахові компетентності здобувачів ОП. Відсутність ОК, спрямованого на вивчення іноземної мови та забезпечення ФК 9. У матриці відповідності ОП вказана велика кількість загальних та фахових компетентностей, які формуються ОК. Наприклад, ОК8 формує 17 компетентностей з 19 запропонованих, при об'ємі ОК у 4 кредити, а ОК11 – 18, при об'ємі 9 кредитів. ЕГ рекомендовано: Гаранту та НПП при перегляді ОП у 2024 р. скоригувати кількість компетентностей та ПРН відповідно до визначеного навчального навантаження ОК. На думку ЕГ, це дозволить НПП зосередитися на формуванні визначених компетентностей у здобувачів й закріпити у них набуті вміння та навички.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що реалізація ОП: обсяг, структура та зміст ОП дають можливість досягнути заявлених ПРН; здобувачі мають можливість реалізувати індивідуальну освітню траєкторію через вибіркові освітні компоненти; практична підготовка здобувачів передбачена НП; ОП передбачає формування soft skills; при формуванні ОК ОП враховано вимоги Професійного стандарту вчителя ЗЗСО; обсяг

самостійної роботи відповідає нормативним документам ЗВО та інтересам здобувачів. Вирішальними в оцінюванні цієї ОП за Критерієм 2 на рівні відповідності "В" стали підкритерії 2.1, 2.2, 2.4, 2.6, 2.8, які повністю відповідають вимогам, підкритерії 2.3, 2.5 та 2.7 частково відповідають вимогам.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час роботи ЕГ ознайомила з Правилами прийому на навчання за ОП і дійшла висновку, що вони є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Правила прийому оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО (<https://cutt.ly/cwc4Vb89>). Під час відеоконференцій зі здобувачами вищої освіти, які навчаються на магістратурі, було з'ясовано, що труднощів та дискримінації під час вступної кампанії не виникало.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ЗВО розроблені Приймальною комісією ДВНЗ «УжНУ» відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році. Для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі ступеня бакалавра за ОП, абітурієнти мають скласти ЄВІ та фаховий іспит (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2110>) Програма фахового іспиту охоплює основну проблематику навчальних дисциплін ОП. Програма єдиного вступного випробування з іноземної мови створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1-B2) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57420>). Конкурсний бал розраховується як сума балів єдиного вступного випробування та фахового іспиту. ЕГ дійшла висновку, що правила прийому на навчання цілком враховують особливості освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/iwc4Mptl>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці (<https://cutt.ly/owc4MzyC>), Положенням про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/gwc4MTfe>), Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/gwc4MFX6>). Під час онлайн-зустрічей із здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОП, та представниками студентського самоврядування ЕГ було з'ясовано, що всі вони вповні ознайомлені з вищезазначеними правилами. Здобувачі вищої освіти поінформовані та знають, де саме на сайті ЗВО можна знайти всі правила та процедури. Також встановлено, що практики застосування зазначених правил на ОП, що акредитується, не застосовувались.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ЗВО регулюються Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). ЗВО може визнати результати навчання здобуті у неформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів ЄКТС передбачених ОП. Під час онлайн-зустрічей було підтверджено, що здобувачі вищої освіти ознайомлені з вищевказаними правилами та процедурами. Також вказані правила були застосовані на практиці. Під час онлайн-зустрічей ЕГ було з'ясовано, що деякі магістри користуються можливостями визнання результатів неформальної освіти у навчальному процесі. Зокрема здобувачі зазначали, що проходили онлайн-курси на освітніх платформах Prometheus, EdEra та отримали додаткові бали на відповідних навчальних дисциплінах.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості освітньої програми, є чіткими та зрозумілими, розміщені на офіційному сайті ЗВО. Матеріали, які оприлюднені на сайті ЗВО, дають інформацію про наявний доступ до освітньої програми стейкхолдерів. Врегульовані документально правила та процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, а також отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабка сторона: не всі здобувачі вищої освіти достатньо поінформовані про можливості та переваги академічної мобільності та неформальної освіти. Рекомендація: декану, Гаранту активізувати просвітницьку діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм академічної мобільності та неформальної освіти шляхом їхньої популяризації через проведення відповідних тренінгів, круглих столів у 2024/2025 н. р.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості освітньої програми, є чіткими та зрозумілими, розміщені на офіційному сайті ЗВО. Правила та процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, а також отриманих у неформальній освіті врегульовані документально. Однак не всі здобувачі вищої освіти достатньо поінформовані про можливості та переваги академічної мобільності та неформальної освіти. ЕГ встановила повну відповідність за підкритеріями 3.1, 3.2 а також слабкі сторони за підкритеріями 3.3, 3.4, що носять рекомендований характер. Таким чином ЕГ дійшла висновку, що ОП спеціальності 014 Середня освіта (Історія) відповідає рівню "В" за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На підставі вивчення інформації, наведеної у відомостях СО, РП ОК, а також проведених інтерв'ювань з НПП та здобувачами ЕГ констатує, що застосовані на ОП методи навчання забезпечують досягнення ПРН. Освітній процес в ДВНЗ «УжНУ» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), в якому передбачено поєднання традиційних методів навчання з інтерактивними, проблемними, проєктними технологіями навчання. В університеті застосовуються засоби дистанційної форми навчання за допомогою таких комунікаційних платформ як Google Meet, Zoom, Moodle та месенджерів Telegram, Viber. Основним джерелом отримання інформації про навчальний процес здобувачі назвали корпоративну пошту. У викладанні ОК НПП самостійно добирають методи, застосовуючи студентоцентрований принцип навчання – пошуковий, проблемний, дослідницький, практичний. Зокрема, у процесі викладання ОК5-6 «Освітня діяльність у темпоральному та просторовому вимірах» використовуються словесні методи такі, як навчальна дискусія, співбесіда, наочні – ілюстрування, презентація; проблемне навчання та методи технологій дистанційної освіти. Випускники під час зустрічей зазначили, що на ОП поєднувалися форми аудиторного навчання з елементами електронного – відео (ОК5-6, ОК10), інтерактивні елементи (ОК3, ОК8, ОК10), онлайн консультування (ОК11), що на думку ЕГ є необхідною і важливою умовою набуття професійних цифрових компетентностей сучасного вчителя. НПП використовують методи стимулювання інтересу до навчання та навчально-пізнавальної діяльності: дослідницький (ОК3), пошуковий (ОК), аналіз ситуацій (ОК9), поєднання модульного та імітаційного навчання (ОК2, ОК7, ОК9). НПП на зустрічі підтвердили використання різноманітних форм роботи в освітньому процесі. Наприклад, проф. Капітан Л.І. використовує метод мікродослідження (ОК7), що дозволяє досягти ПРН7 та ПРН13, оскільки аналізується англомовне джерело та презентація відбувається англійською мовою. Доцент Данилець Ю. (ОК9) використовує технологію ролевих та ділових ігор, що сприяє досягненню ПРН1, ПРН11. Відповідно до опитування випускників ОП щодо використання методів навчання викладачами 67% повністю задоволені підбором методів, 25 % частково і лише 8% незадоволені, що засвідчує студентоцентрований підхід (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/51883>). Інформацію про те, що методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, підтвердили здобувачі під час зустрічей. Вони мають змогу формувати індивідуальну освітню траєкторію через вільний вибір навчальних дисциплін вибіркового компоненту та теми кваліфікаційної роботи. ЕГ підтверджує наявність академічної свободи як у здобувачів ОП, так і в НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ, вивчивши сайт університету, переконалася, що інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання кожної навчальної дисципліни як основного, так і вибіркового компоненту є у вільному доступі. Здобувачі підтвердили, що під час першої лекції викладачі детально пояснюють структуру курсу та форму поточного і підсумкового контролю. На сайті оприлюднено інформацію про ОП та навчальні плани для денної та заочної форм навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59533>), РП ОК (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59496>), які містять інформацію про досягнення відповідних компетентностей та ПРН, перелік тем навчальних занять, критерії оцінювання, вимоги до самостійної роботи, питання підсумкової атестації тощо. На сайті також представлено можливості індивідуальної освітньої траєкторії (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59598>), методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59653>). Здобувачі зазначили, що проблем щодо організації освітнього процесу не виникало.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ встановила, що науково-дослідна робота студентів в ДВНЗ «УжНУ» організовується згідно з Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>). Упродовж навчання здобувачі набувають науково-дослідницьку компетентність, яку формують різні ОК. Зокрема, поєднання навчання і дослідження прослідковується через ОК1 «Теорія історії», ОК2 «Історія та теорія культури», ОК7 «Історична освіта: світовий та український досвід», ОК8 «Сучасні освітні методики і технології викладання історії», ОК13 «Виконання кваліфікаційної роботи», ОК12 «Переддипломна практика» у відповідних ПРН15, ПРН7, ПРН13, ПРН12, ПРН9. На факультеті історії та міжнародних відносин успішно діє Студентське наукове товариство «Кліо» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59761>), яке систематично проводить різноманітні заходи національно-патріотичного, виховного, наукового характеру, що сприяють популяризації наукових знань у академічній спільноті, сприяють участі здобувачів освіти у конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59763>). У відомостях про СО одними з наукових осередків названо Центр історичних студій з богемістики та словакістики (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_slovak) та Центр досліджень угорської історії та україно-угорських відносин (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/8086>), але на сайті не висвітлено активність цих наукових осередків в останні роки. ЕГ встановила, що здобувачі беруть участь у щорічній університетській науковій студентській конференції (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59612>) та мають можливість безкоштовно публікувати результати своїх досліджень в студентському науковому збірнику «Актуальні питання історії та міжнародних відносин: минуле і сучасність» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/stud_zbirnik). Цю інформацію підтвердив на зустрічі здобувач В.Власюк, але збірника у вільному доступі немає. Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті передбачається можливість перерахувань результатів неформальної освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). На сайті є протокол засідання кафедри Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби про затвердження результатів неформального навчання, отриманих студентами спеціальності 014 Середня освіта (Історія), ОР «Магістр», але не вказано, яких саме студентів та яке навчання вони пройшли. Здобувачі та випускники ОП на зустрічах вказували на факти зарахування результатів неформальної освіти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ проаналізувала РП ОК та з'ясувала, що зміни до РП 2023-2024 н.р. затверджувалися у червні 2023 р. на засіданнях кафедр, що забезпечують викладання на ОП. Це підтверджується витягами з протоколів, зокрема доц. Н.Радченко оновила список рекомендованої літератури та зміст однієї з тем в ОК1, доц. І.Фенич в ОК7 оновив рекомендовану літературу, уточнив окремі теми та передбачив зарахування результатів неформальної освіти, доц. І.Скиба в ОК8 також врахувала результати неформальної освіти у оцінюванні самостійної роботи здобувачів (<http://surl.li/mmhul>). Відповідну необхідність також показали й результати моніторингу якості освіти серед здобувачів ОП (<http://surl.li/mmhuz>). У травні 2023 р. за пропозицією стейкхолдерів й гаранта ОП було також розширено базу педагогічної практики здобувачів ОП за рахунок ЗЗСО. Передбачається можливість проходження практики навіть у тих школах, з якими ЗВО ще не уклав договори, або може укласти короткостроковий договір, враховуючи потреби та інтереси здобувача (<http://surl.li/mmhuz>). ЕГ переконалася, що викладачі оновлюють зміст ОК, аналізуючи результати опитувань здобувачів за ОП, опираючись на власні наукові інтереси, враховуючи досвід професійного зростання й підвищення кваліфікації тощо. Наприклад, проф. Л.Капітан пройшла стажування у Західно-Фінляндському коледжі за темою «Проектний підхід в організації навчального процесу в закладах освіти Фінляндії у поєднанні з інтенсивним вивченням англійської мови» (сертифікат №25102019/01 від 25.10.2019 р., 120 год.) та стажування в Білостоцькому університеті (Польща) за темою «Навчально-наукова діяльність в сучасному

університеті: виклики, рішення, перспективи» (сертифікат №44 від 20.11.2021 р., 180 год.), що вплинуло на оновлення змісту та завдань для самостійної роботи ОК4, ОК5-6, ОК10. Доц. Н.Радченко пройшла науково-педагогічне навчання «Впровадження новітніх практик навчання та розвиток освітнього процесу в галузі історії: досвід країн ЄС» в м. Байя-Маре (Румунія), (сертифікат H2907-1 UK, від 29.07.2022 р.), дозволило оновити змістову частину ОК1. Доц. І.Скиба пройшла науково-педагогічне стажування у Дубницькому технологічному інституті «Сучасні методи навчання та інноваційні технології у вищій школі Словачької Республіки: європейський досвід та глобальні тенденції» (сертифікат від 26 травня 2023 р. 180 год.), що сприяло оновленню змістової частини ОК8. Викладачі, які забезпечують ОК ОП, активно використовують платформу Prometheus. НПП пройшли навчання «Академічна доброчесність», «Освітні інструменти критичного мислення», «Медіаграмотність для освітян» та ін., що засвідчують сертифікати (<http://surl.li/mmhvkk>). Водночас, ЕГ вважає за доцільне звернути увагу, що стажування доц. Ю.Млавця «Запровадження новітніх практик викладання та розвиток освітнього процесу у галузі природничих наук: досвід країн ЄС» м.Арад, Румунія (сертифікат від 26.07.2021 р.) не відповідає предметній області ОП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності за ОП відбувається згідно з Стратегією інтернаціоналізації УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>) та Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>) (розділ 4), в межах дії Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>), Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21266>). НПП та здобувачі освіти є учасниками міжнародних конференцій, авторами публікацій у зарубіжних виданнях, в періодичних виданнях включених до Scopus, Web of Science. Учасники освітнього процесу, як НПП, так і здобувачі мають можливість вільного доступу до баз даних: «Scopus», «Web of Science», «Science Direct», що підтверджують працівники бібліотеки. Університет сприяє міжнародним обмінам студентів, викладачів та науковців через участь в програмі Erasmus+ (<http://erasmusplus.uzhnu.edu.ua/>). ДВНЗ «УжНУ» входить до кластеру університетів Східного партнерства (<https://eapuc.eu/EAPUC-1.html>). У 2023 р. на Дунайській конференції ректорів Університетів Східного партнерства представляла Юлія Фетко (file:///C:/Users/marti/Downloads/DRC%20Annual%20Conference%202023%20Programme%20Final.pdf). ЕГ встановила, що переважна більшість НПП проходили міжнародне стажування на основі двосторонніх угод про наукову, освітню, культурну співпрацю між ДВНЗ «УжНУ» та ЗВО зарубіжних країн (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-partners>). Здобувачка Ольга-Поліна Лендел (Тернинко) була названа деканом ФІМВ як учасниця міжнародного обміну у 2022-2023 н.р.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На думку ЕГ, позитивною практикою за ОП, яка акредитується, є застосування традиційних та інноваційних методів навчання, які передбачені в РП, зорієнтованих на студентоцентроване навчання і, відповідно, досягнення програмних цілей і результатів навчання. На зустрічах було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу своєчасно отримують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. ДВНЗ «УжНУ» забезпечує можливості для поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП відповідно до цілей освітньої програми та рівня вищої освіти через організацію студентських конференцій та матеріальну підтримку участі здобувачів у міжнародних та вітчизняних форумах. ЕГ відзначає також, що НПП оновлюють зміст ОК, використовуючи результати міжнародних стажувань, навчання на онлайн-платформах та враховуючи запити стейкхолдерів, результати моніторингових досліджень, про що свідчать протоколи кафедр про внесені зміни в ОК. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО обумовлена географічним розташуванням та безпосереднім межуванням з країнами Центрально-Східної Європи і використовується НПП та здобувачами повною мірою. НПП мають закордонні стажування (Капітан Л.І., Скиба І.І., Данилець Ю.В., Радченко Н.М., Фенич В.І., Млавець Ю.Ю.), здобувачі беруть участь у міжнародних обмінах (О.-П.Лендєл).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліками ОП за критерієм 4 є: невідповідність тематики стажування окремих НПП щодо ОК, які вони забезпечують (стажування викладача доц. Ю.Млавця, який забезпечує викладання ОК3, не відповідає також спеціальності). ЕГ рекомендує пройти стажування доц. Ю.Млавцю у 2024-2025 н.р. відповідно до предметної області спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ вважає, що освітня діяльність за цією ОП відповідає Критерію 4. Освітній процес має студентоцентризований характер, дотримується принципу академічної свободи. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО пов'язана з науковими дослідженнями як НПП, так і здобувачів, започатковані позитивні практики міжнародного стажування НПП. Вирішальними в оцінюванні ОП за Критерієм 4 на рівні «В» стали підкритерії 4.1, 4.2., 4.5., які цілком відповідають вимогам; підкритерії 4.3., 4.4. загалом відповідають вимогам.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти загалом є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення ними результатів навчання для освітніх компонентів. Нормативно вони закріплені у Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>), у Положенні про організацію ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Під час зустрічей фокус-груп зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ЕГ було з'ясовано, що форми та критерії контрольних заходів загалом доступні, зрозумілі, вчасно доводяться до відома магістрів. Здобувачі підтвердили інформацію про те, що на першому занятті з з кожної дисципліни викладач оголошує та роз'яснює форми поточних та підсумкових контрольних заходів, а також критерії оцінювання знань, умінь та навичок. Здобувачі підтвердили, що вищезазначена інформація розміщується у вільному доступі на сайті ЗВО. Крім цього, у навчальному процесі активно використовуються технології дистанційного навчання Moodle, Google Meet, Zoom, що дає можливість під час дії воєнного стану донести до здобувачів всю необхідну інформацію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти підготовки магістрів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/4wc7SN5F>), Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/zwc7S78h>). Атестація передбачає написання та захист кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра, яка повинна бути результатом самостійного дослідження здобувача. Під час фокус-груп зі здобувачами ЕГ було з'ясовано, що здобувачі поінформовані про те, що робота не має містити академічного плагіату. Екзаменаційна комісія створюється щорічно, а її склад формується з числа НПП ДВНЗ «УжНУ» та інших ЗВО за профілем.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення конкретних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», (<https://cutt.ly/Wwc7F1Hq>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/4wc7FDSc>); Положення про порядок і методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). Здобувачі вищої освіти мають доступ до такого графіку через вебсайт ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/175>). Згідно з пунктом 8.8.10 Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/Wwc7F1Hq>) до семестрового контролю з ОК у формі заліку чи екзамену допускається здобувач, підсумкова оцінка якого становить не менше 35 балів (за 100-бальною шкалою). Здобувачам, які одержали незадовільну оцінку не більше ніж з трьох дисциплін, дозволяється ліквідувати академзаборгованість у терміни, визначені наказом ректора. Онлайн-зустрічі зі здобувачами показали, що вони добре обізнані у правилах проведення контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів регламентується чітким дотриманням Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>), Етичного кодексу ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>) та Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Об'єктивність екзаменаторів підтверджено опитуванням на фокус-групах з НПП та здобувачами вищої освіти. У ЗВО порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється Порядком оскарження результатів (апеляція) оцінювання в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>), згідно з яким здобувач має право оскаржити рішення НПП. Здобувачі повідомили, що з початку повномасштабного вторгнення росії від 24 лютого 2022 року, навчання відбувалося диференційовано: за допомогою освітньої платформи Moodle (<https://moodle.uzhnu.edu.ua/>). Заняття відбувалися за допомогою технічних можливостей програм Zoom, Google meet.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ДВНЗ «УжНУ» регламентують Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/Mwc7JFsG>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>), Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» створено Комісію з питань академічної доброчесності та етики ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26837>). Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясовано, що учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами дотримання академічної доброчесності, відповідними локальними документами та дотримуються їх. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що їх ознайомлюють з Положенням та зобов'язують дотримуватися академічної доброчесності. Згідно з пунктом 4.2. Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/Mwc7JFsG>) порушенням етичних норм наукової діяльності є: академічна фальсифікація та фабрикація, публікація вигаданих результатів досліджень. Згідно з Положенням про академічну доброчесність вчинення здобувачем освіти будь-якого порушення зазначеного у Положенні передбачає юридичну відповідальність відповідно до вимог законодавства України, Статуту ДВНЗ «УжНУ», Правил внутрішнього розпорядку та інших локальних нормативних актів ДВНЗ «УжНУ». За порушення академічної доброчесності в ДВНЗ «УжНУ» передбачено відрахування для здобувача вищої освіти та звільнення з роботи НПП. ЕГ пересвідчилася, що у закладі запроваджена система перевірки на оригінальність результатів наукової роботи. У ЗВО використовують антиплагиатні сервіси Unicheck та StrikePlagiarism. Відповідних ситуацій щодо порушення академічної доброчесності за цією ОП не було зафіксовано. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що ЗВО популяризує академічну доброчесність через проведення вебінарів («Академічна доброчесність – запорука якісної освіти» (26.02.2021, <https://cutt.ly/mwvP7Zsp>; 24.02.2023, <https://cutt.ly/PwvP5H5T>), проєктів («Академічна доброчесність починається з тебе» (<https://cutt.ly/EwvtS6Fr>), «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<https://cutt.ly/KwvP3Oqt>)).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявні чіткі, зрозумілі і прозорі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, про що свідчать локальні документи ЗВО. Для забезпечення освітнього процесу в дистанційних умовах у ЗВО використовується освітня платформа Moodle. На ОП позитивними практиками за критерієм 5 ЕГ вважає використання цифрових систем, що уможливають автоматично запобігти шахрайству, додатково забезпечують об'єктивність контролю: Unicheck та StrikePlagiarism використовують не лише для обов'язкової перевірки кваліфікаційних, дисертаційних робіт, а й для рукописів монографій, навчальних посібників, статей, тез доповідей тощо. Сильних сторін за критерієм 5 не зафіксовано, оскільки ОП не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Низький рівень поінформованості здобувачів з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності. ЕГ рекомендує Гаранту та НПП покращити формування культури академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу шляхом періодичного проведення тренінгів, семінарів та воркшопів (у 2024/2025 н.р.)

Рівень відповідності Критерію 5.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що наявні чіткі, зрозумілі і прозорі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, про що свідчать локальні документи ЗВО. Для забезпечення освітнього процесу в дистанційних умовах у ЗВО використовується освітня платформа Moodle. На ОП позитивними практиками за критерієм 5 ЕГ вважає використання цифрових систем, що уможливають автоматично запобігти шахрайству, додатково забезпечують об'єктивність контролю: Unicheck та StrikePlagiarism. Однак рівень обізнаності та поінформованості здобувачів з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності є низьким. ЕГ дійшла висновку, що ОП за підкритеріями 5.1, 5.2, 5.3 відповідає повністю, а за підкритерієм 5.4 - частково.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ, провівши аналіз ВСО та поспілкувавшись з НПП, встановила, що рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Це підтверджується відповідними документами про базову освіту, про наукові ступені та вчені звання, сертифікатами та довідками про стажування, науковими доробками, досвідом роботи за певною спеціальністю (табл.2 ВСО). Відбір НПП для викладання дисциплін ОП відбувається згідно з Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615> (в редакції 2022 р.) та забезпечується дотримання вимог Постанови КМУ №365 Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (зі змінами від 24.03 2021 р.). Зокрема на зустрічі з деканом було з'ясовано, що доц. Н.Керецман (ОК2) має чотири пункти досягнень у професійній діяльності згідно з п.38 Ліцензійних умов, а не три, як було зазначено у Відомостях про СО. Майже всі викладачі, які задіяні в реалізації ОП, мають публікації у вітчизняних фахових виданнях категорії Б та виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та/або Web of Science. Винятком є доц. Н.Керецман (ОК2), яка має лише дві публікації та доц. Ю.Млавець (ОК3), публікацій якого не вказано. Публікації викладачів частково стосуються профілю ОК, які вони викладають. Всі НПП постійно підвищують кваліфікацію через стажування у ЗВО України (ОК2, доц. Н.Керецман), Словацької Республіки (ОК9, доц. Ю.Данилець, ОК7 доц. В.Фенич), Румунії (ОК1, доц. Н.Радченко, ОК3, доц. Ю.Млавець), Фінляндії (ОК4, 5, 6, 10 проф. Л.Капітан), Польщі (ОК4, 5, 6, 10 проф. Л.Капітан), сертифікатні програми Prometheus, ВУМ, Ukraine Global Faculty. Результати опитування здобувачів та випускників свідчать про високий рівень задоволення рівнем кваліфікації викладачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/51883>). ЕГ вважає, що професійний потенціал кадрового складу, який задіяний до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що процедури конкурсного відбору регламентовані Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615> (в редакції 2022 р.) є прозорими, оприлюднені на сайті ЗВО і забезпечують необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. Основними критеріями конкурсного відбору НПП є відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітнім компонентам, результати науково-дослідної та навчально-методичної діяльності, стажування та підвищення кваліфікації кандидатів на посаду. Не зважаючи на умови воєнного стану, конкурси на заміщення вакантних посад оголошуються регулярно та проводяться відповідно до нормативних документів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ з'ясувала, що ЗВО залучає роботодавців до організації освітнього процесу. Результати моніторингу серед стейкхолдерів враховуються при формуванні змісту ОК. Зокрема, було враховано зауваження випускника П.Шека від 09.11.2021 р. про «направленість предметів виключно на вищу школу, а не на рівень ЗОШ» та додано тематичні модулі до ОК 5-6 та ОК8. У Програму педагогічної практики було додано бази для проходження практичної підготовки здобувачів ЗЗСО. Директор приватного ТОВ «Школа щасливих дітей» Т.Скиба відзначила тісну співпрацю з гарантом ОП проф. Л.Капітан у процесі перегляду ОП, формуванні ОК та визначені ПРН та ін. Вона відзначила, що досвід приватних навчальних закладів може бути використаний при оновленні змістового наповнення дисциплін. Стейкхолдери на зустрічі з ЕГ наголошували на своїй активній участі у розгляді змін до ОП,

про що свідчить й стаття від 9 вересня 2023 р., розміщена на сайті ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/tema-konstruktivna-i-plidna-zustrich-odnodumtsiv---takim-stav-l.htm>).

Стейкхолдери долучаються до підсумкових конференцій педагогічних практик, входять до складу підсумкової атестаційної комісії, зокрема у 2019 р. головою ЕК був запрошений к.і.н., доц., директор Ужгородського торговельно-економічного коледжу КНТЕУ С.Волошук, в 2022 р. – д.і.н. І.Мандрик, професор кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Важливою формою співпраці з професіоналами-практиками у ВСО названа участь гаранта в робочих нарадах Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА та участь НПП у роботі журі олімпіад з історії, консультантів МАН, лекторами на курсах підвищення кваліфікації вчителів історії. РП ОК передбачають проведення гостьових лекцій (ОК5-6). Це питання обговорювалося на засіданні кафедр у травні 2023 р. (витяг з протоколу №10 від 30.05.2023 р.), але фактів проведення таких занять стейкхолдерами ЕГ не отримала. Прикладів залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків зі сфери освіти на цей час немає.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час проведення експертизи ЕГ переконалася, що ЗВО сприяє професійному розвитку НПП на основі нормативно-правової бази підвищення кваліфікації викладачів: Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>), Положення про визначення рейтингів НПП в ДВНЗ УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). ЗВО формує щорічно графіки підвищення кваліфікації НПП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/58136>), оприлюднює рейтингові списки НПП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57138>). ЗВО створює власні програми підвищення кваліфікації, зокрема курси підвищенні комп'ютерної грамотності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/6963>) та використовує загальнодоступні платформи: ВУМ online (<https://vumononline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>), Prometheus, про що свідчать сертифікати НПП ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59624>). ДВНЗ «УжНУ» є учасником проекту сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/49153>) та програми Мінцифри «Дія» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59624>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Розвиток викладацької майстерності ЗВО стимулює через формування та оприлюднення щорічних рейтингів НПП ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>), перші десять учасників якого в кожній категорії отримують 15% доплати до щомісячної заробітної плати впродовж року (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57138>). Положення про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, опубліковані у виданнях, які індексуються в Scopus та/або Web of Science (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>) та Розпорядження про преміювання авторів та авторських колективів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33679>) свідчать про матеріальне стимулювання наукової діяльності НПП. ЗВО сприяє участі НПП до участі в міжнародних стажуваннях та проектах, оплачуючи відрядження та витрати на участь, що підтвердили як представники адміністрації закладу, так і викладачі. Окрім матеріального заохочення практикується нагородження грамотами та оголошення подяки, представлення до присвоєння почесних звань.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

На думку ЕГ позитивними практиками ОП за критерієм 6 є: ЗВО сприяє професійному розвитку НПП, створюючи власні курси підвищення кваліфікації викладачів та використовуючи доступні ресурси на онлайн-платформах (Prometheus, ВУМ) й стимулює розвиток викладацької майстерності, оголошуючи щорічний рейтинг НПП, встановлюючи грошову винагороду переможцям, оплачуючи визначені категорії публікацій викладачів. Роботодавці та всі зацікавлені особи мають можливість висловити свою думку щодо ОП та запропонувати свої рекомендації, що підтвердили на зустрічі стейкхолдери.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Мала кількість публікацій НПП, які стосуються профілю ОК. ЕГ рекомендовано впродовж 2024-2025 н.р. розширити тематичний діапазон публікацій НПП, які стосуються профілю навчальних дисциплін, що дозволить покращити результати освітнього процесу. Непублічний характер роботи зі стейкхолдерами щодо перегляду ОП. ЕГ рекомендовано: Гаранту залучати роботодавців та зацікавлених осіб до відкритого обговорення ОП у 2024 р., використовуючи можливості інтернет-комунікації. На думку ЕГ, це дозволить зацікавити потенційних стейкхолдерів у більш активній роботі та відкрито вносити свої пропозиції щодо покращення ОП. Відсутність практики залучення стейкхолдерів до проведення аудиторних занять. ЕГ рекомендовано НПП: у 2024-2025 н.р. залучити стейкхолдерів до проведення лекційних та практичних занять, що дозволить здобувачам вищої освіти отримувати знання безпосередньо від професіоналів-практиків та на основі цього формувати вміння й навички.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що реалізація ОП відповідає вимогам критерію 6: професійна та академічна кваліфікація викладачів корелюється з цілями ОП та дозволяє досягти мети програми й ПРН; конкурс на заміщення вакантних посад є прозорим та відбувається вчасно; ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та залученням загальнодоступних ресурсів; адміністрація ДВНЗ «УжНУ» стимулює розвиток викладацької майстерності викладачів через матеріальні та нематеріальні заохочення. Вирішальними в оцінюванні цієї ОП за Критерієм 6 на рівні відповідності "В" стали підкритерії 6.2, 6.5, 6.6., які цілком відповідають вимогам; підкритерії 6.1, 6.3, 6.4 загалом відповідають вимогам.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази ЕГ з'ясувала, що ДВНЗ «УжНУ» має достатні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП, що гарантує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. ЗВО має спеціалізовані кабінети, наукову бібліотеку, достатній аудиторний фонд, спортивні майданчики, а також спортивно-оздоровчий комплекс. У закладі діє платформа Moodle, в ефективності використання якої мала можливість переконатися ЕГ, і про зручність її використання зазначали здобувачі. Зазначена платформа наповнена навчально-методичним матеріалом. ЕГ було продемонстровано аудиторний фонд, що використовується для реалізації ОП: в усіх аудиторіях зроблений сучасний ремонт, по корпусу замінюється система опалення, відбувається ремонт і переобладнання класу інформатики. Значна частина аудиторій, що використовуються на ОП, обладнана мультимедійними комплексами, а там де немає – використовуються переносні, що знаходяться на кафедрах. В закладі є їдальня, яка на час перевірки була переобладнана під потреби волонтерської діяльності, але на території навчального закладу (корпусу) є декілька кав'ярень. Наявні 4 гуртожитки. За факультетом закріплений гуртожиток №4, розрахований на 1500 осіб, у якому також знаходиться бібліотека, читальний зал, медичний кабінет, кабінет психолога. ЕГ вважає, що МТБ на ОП є достатньою для надання освітніх послуг та досягнення ПРН визначених даною ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На зустрічах із фокус-групами ЕГ пересвідчилася в тому, що всі учасники освітнього процесу мають безперешкодний та безоплатний доступ до МТБ ОП та всієї інфраструктури університету. Також на території університету є безоплатний доступ до мережі Інтернет, яку можуть використовувати всі учасники освітнього процесу, а також до наукометричних баз Scopus, Web of Science. Бібліотечний фонд нараховує 1,5 млн. книг, бібліотека має 15 філіалів, фонд рідкісних книг (зокрема книги А.Волошина). На базі бібліотеки проводяться різноманітні заходи пов'язані з особливими історичними та державотворчими датами. Бібліотека надає на безоплатній основі послуги для НПП щодо перевірки наукових доробків на плагіат. Діє електронний репозитарій тощо. Є така послуга як електронна доставка матеріалів. У центральній науковій бібліотеці є велика зала для конференцій обладнана мультимедійним комплексом, також є зони відпочинку. Читальна зала розрахована на 124 посадкових місць. Позитивним є те, що бібліотека має ноутбуки, які можуть використовувати здобувачі за потреби. На факультеті діє музей Археології (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/museums-arich_muz), що використовується під час реалізації ОП. У студентському

гуртожитку є мінімаркет «Пральня», послугами якої здобувачі користуються безкоштовно. Під час спілкування у фокус-групами представники університету неодноразово наголошували ЕГ на тому, що ДВНЗ «Ужгородський національний університет» забезпечує безперешкодний доступ до МТБ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час відеоконференції університетом ЕГ переконалася, що адміністрація ЗВО докладає чималих зусиль для створення безпечного освітнього середовища. ДВНЗ «УжНУ» має облаштоване найпростіше тимчасове укриття. В укритті знаходяться речі, які необхідні для тимчасового перебування учасників освітнього процесу: вода, медичні препарати для першої домедичної допомоги тощо. З метою безпеки на першому поверсі гуртожитку є охоронець, дія пропускна система. Здобувачі отримують перепустки. Навчальний корпус обладнаний схемами евакуації, протипожежною сигналізацією, вогнегасниками, гідрантами тощо. Однак ЕГ зазначає, що для зручності та відповідно до технічних вимог вогнегасники доцільно облаштувати на видному (підвішеному) місці, а не розставити по кутках корпусу. Діє психологічна служба, інформації про напрями діяльності, графік роботи є на сайті (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), студентський центр дозволяє «Ювентус» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_scdjuventus). Також в університеті є науковий вісник у якому мають можливість публікувати свої праці як НПП, так і здобувачі (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/material). Представник студентського самоврядування повідомили, що вони проводять різні волонтерські заходи, конкурси, змагання тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної та інших видів підтримки здобувачів вищої освіти цієї ОП здійснюють усі структурні підрозділи ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Про це наголошували на кожні зустрічі (зустріч 2, 3, 4, 6). Механізм освітньої і організаційної підтримки студентів в університеті діє за схемою: ректорат – деканати – завідувачі кафедр – гаранті – студентське самоврядування – старости академічних груп. Під час онлайн-зустрічей ЕГ зуміла переконатися, що ЗВО надає достатню інформаційно-організаційну та соціальну підтримку навіть під час навчання у дистанційній формі. Для цього використовуються: внутрішня платформа Moodle, вайбергрупи, інстаграм, телеграм, сайт ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/124>), чати – тобто усі доступні засоби комунікації. У корпусі розміщені скриньки довіри для анонімних звернень. Бібліотека забезпечує інформаційну підтримку, надає консультації та бібліотечно-бібліографічні послуги, можливість вільного доступу до джерел інформації. В університеті діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ». Соціальна підтримка здобувачів реалізується через надання соціальних стипендій, матеріальної допомоги дітям-сиротам. Молоді сімейні пари у студентському гуртожитку мають можливість отримати окрему кімнату. Здобувачі вищої освіти запевнили, що отримують достатню підтримку від ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час відеоекскурсії університетом, а також наданих відеоматеріалів МТБ ЕГ переконалася, що адміністрація ЗВО створила достатню умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. За ОП, що акредитується, таких здобувачів немає. Вхід до навчального корпусу та гуртожитку обладнані пандусами та кнопками виклику. Є відповідний наказ ректора по університету, у якому затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ДВНЗ «УжНУ». На першому поверсі головного корпусу ФІМВ знаходиться кабінет історії, де особи з особливими освітніми потребами безперешкодно можуть отримати ту чи іншу літературу для підготовки до заняття або просто провести час. Зважаючи на те, що в корпусі відсутній ліфт, представники ЗВО повідомили, що в разі появи таких осіб на ОП, розклад навчальних занять буде адаптований під їхні потреби: навчальні заняття будуть проводитися в аудиторіях першого поверху. Крім цього у студентському гуртожитку №4 передбачені також на першому поверсі 2 кімнати, у яких можуть мешкати відповідні особи. У Правилах прийому до ДВНЗ «УжНУ» на навчання для здобуття ступеня бакалавра, магістра (2023 р.) розділ VIII описує спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти для різних пільгових категорій абітурієнтів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57486>). Зазначимо, що на ОП, яка акредитується, немає таких осіб.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та порядок вирішення конфліктних ситуацій в університеті регулюється рядом нормативних документів, що є доступними всім учасникам освітнього процесу та оприлюднені на офіційному вебсайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>): Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), Порядок організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42883>), Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), Наказ про створення та функціонування внутрішніх каналів повідомлення про корупцію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/40552>) у якому розміщені електронні адреси по яких можна звернутися до відповідних структур, осіб з вирішення тих чи інших конфліктних ситуацій. Під час зустрічей ЕГ групи було повідомлено про відсутність конфліктних ситуацій та скарг, які б відігравали вирішальну роль. Зокрема В.Стойка (зустріч 6) зазначив: «Були повідомлення про студентське ставлення до навчання у яких недобросовісні студенти, які не відвідували навчальних занять заявляли, що нібито їх викладачі змушують до неправомірної вигоди/винагороди». Здобувачі, студентське самоврядування запевнили, що конфліктних ситуацій пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та іншими видами негативних проявів за час їхнього навчання не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЕГ відмічає достатній рівень матеріально-технічного забезпечення, що дозволяє гарантувати якісні та безпечні умови для задоволення потреб усіх учасників освітнього процесу в доволі широкому спектрі: навчальні, спортивні, культурні, наукові, психологічні, потреби у відпочинку та можливості самопідготовки; роботу ЗВО щодо створення безпечного для життя та здоров'я освітнього середовища (наявність найпростішого укриття, плани евакуації, гідранти тощо); під час організації освітнього процесу у ЗВО здобувачам з особливими потребами передбачено надання всебічної підтримки. У ЗВО на достатньому рівні відбувається комунікація між представниками студентського самоврядування, здобувачами та адміністрацією.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною є: дворівневий підхід ЗВО до моніторингу, що ускладнює загальне сприйняття рівня задоволеності/незадоволеності здобувачів. Рекомендуємо відділу внутрішнього забезпечення якості освіти впродовж 2024/2025 н.р. створити однорівневий підхід або чітко розмежувати функції між відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та кафедрами щодо проведення моніторингів. А також на сайті оприлюднювати результати врахування побажань здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що адміністрація ДВНЗ «УжНУ» створила безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу, забезпечила безбар'єрний доступ до інфраструктури ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами, дбає про вдосконалення МТБ (про що свідчать ремонтні роботи), забезпечує безоплатний доступ до усіх необхідних для реалізації ОП ресурсів університету. ЗВО на достатньому рівні забезпечує інформаційну, соціально-психологічну, медичну, навчально-методичну та консультативну підтримку здобувачів та НПП. Матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси загалом забезпечують досягнення покладених на ОП цілей та ПРН. Вирішальними в оцінюванні цієї ОП за Критерієм 7 на рівень відповідності «В» стали підкритерії 7.2, 7.4, 7.5, які цілком відповідають вимогам, а підкритерії 7.1, 7.3, 7.6 – частково. ЕГ вважає, що виявлені слабкі сторони можуть бути усунені в найкоротший термін реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ДВНЗ «УжНУ» наявні локальні нормативно-процесуальні документи щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП: Положення процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>); п.4.2, 4.5, 4.7, 9.2 Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>); підрозділ 3.10 розділу 3 і розділ 10 Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). ЕГ з'ясовано, що перегляд та внесення змін до ОП відбувається на постійній основі, щонайменше один раз на рік. Пропозиції до ОП надають як внутрішні (НПП, здобувачі), так і зовнішні стейкхолдери (роботодавці, провідні науковці), свідченням цього є надана інформація роботодавців: М.Морека, І.Якимчук повідомили, що були запрошені на засідання кафедри, яке відбувалося у змішаному форматі для обговорення внесення змін до ОП (зустріч 5), а також під час відкритої зустрічі С.Шульга (Волинський національний університет імені Лесі Українки) зазначила, що запрошувалася до обговорення ОП під час конференцій (зустріч 7), засідань круглих столів. Подібну інформацію підтвердив і П.Шек (в минулому випускник цієї ОП, а зараз практикуючий учитель однієї з Ужгородських шкіл) (зустріч 8). Вони підтвердили, що у 2021 році у зв'язку з введенням у дію професійного стандарту «Вчителя закладу загальної середньої освіти», а також результатів моніторингу ОП зазнала змін. Зокрема: окремим ОК було змінено назву, а окремі уточнили, було конкретизовано ПРН, а також приведено у відповідність структурно-логічну схему та матриці. Відповідно до зазначених змін робочою групою було переглянуто і навчальний план. Також змінилася і робоча група, оскільки попередня здобувачка Н.Куштан завершила навчання і була виведена зі складу робочої групи, а натомість ввели здобувачку О.Тернинко. Наведені дані у ВСО та вищезазначене підтверджуються наданою інформацією під час спілкування у фокус-групах з випускниками, роботодавцями, адміністративним персоналом (зустріч 5, 6 і 8) та під час відкритої зустрічі (зустріч 7), а також витягами з протоколів засідань робочої групи та кафедр, де обговорювалися ці зміни (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/65472>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59729>). Проєкти ОП перед затвердженням проходять етап публічного обговорення, для цього вони оприлюднюються в інформаційному просторі (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59533>). На час перевірки проєкту ОП на 2023 рік ще не було оприлюднено. Отже, за результатами аналізу спілкувань зі стейкхолдерами, аналізу наданих та оприлюднених витягів з протоколів кафедр підтверджує, що ЗВО дотримується процедур моніторингу, розроблення, впровадження та періодичного перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням (зустріч 4) ЕГ було повідомлено, що студенти залучаються до обговорення та перегляду ОП. Також цю інформацію підтвердили і здобувачів (зустріч 3). Формами такого обговорення є моніторинг, результати якого оприлюднені на офіційному вебсайті (<http://surl.li/mfjqm>). Однак, проаналізувавши оприлюднену форму, ЕГ відмічає про її звуженість щодо оновлення змісту ОП та вдосконалення ПРН. Оприлюднене дослідження відображає питання організації освітнього процесу та змісту окремих ОК. Крім зазначеної форми ЗВО практикує безпосереднє спілкування студентів та представників студентського самоврядування з робочою групою. Таку форму співпраці було підтверджено під час спілкування із студентським самоврядуванням (зустріч 4). Зокрема здобувачі повідомили, що під час одного із таких спілкувань вони просили запровадити елементи неформальної освіти, гостьові лекції, розширити бази практик тощо. Враховуючи студентоцентризований підхід, ЗВО врахував побажання здобувачів. Підтвердженням цього є витяг з протоколу засідання Вченої ради факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «Ужгородського національного університету» від 30 червня 2023 року №6 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/64367>). Крім цього, голова студради факультету А.Яблонський повідомив про те, що на засіданнях студентської ради вони обговорюють питання успішності студентів, а голова студради університету відмітила про те, що вони є активними учасниками формування та обговорення рейтингу студента. Однак ЕГ, проаналізувавши ВСО та поспілкувавшись у групах, рекомендує Гаранту, декану факультету та органам студентського самоврядування розробити і впровадити у практику опитування спрямовані на вдосконалення предметних аспектів. Наприклад, опитування: «Викладач очима студентів», визначення класичних та інноваційних методів навчання; задоволеність формами та методами навчання тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Спілкування з роботодавцями (зустріч 5), на якій були присутніми: М.Морека (директор Мукачівської загальноосвітньої школи №1, І.Якимчук (заступник директора з навчально-виховної роботи Яношівського ліцею Берегівської міської ради), Т.Скиба (директорка приватного ТОВ «Школа щасливих дітей), Д.Реган (директорка Ужгородського ліцею №7) повідомили, що вони постійно залучаються до перегляду і вдосконалення ОП, крім цього вони є учасниками робочої групи (накази про затвердження робочої групи освітньої-професійних програм від 06.07.2023 року (№591/01-06 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/59728>), від 28.10.2021 року №25/01-04 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/64376>)). Наприклад: М.Морека, починаючи з 2016 року, є учасником робочої групи з розробки та удосконалення даної ОП, а також вносив пропозиції щодо корекції назви ОК «Освітня

діяльність у темпоральному та просторовому вимірах» та РП; І.Яничук долучалася до формування і уточнення формулювань ПРН; Т.Скиба звернула увагу на збільшення кредитів на практичну підготовку. Крім цього, М.Морека повідомив, що у Мукачівській територіальній громаді нараховується 32 школи. З школи сьогодні потребують учителів історії і вони готові брати випускників саме цієї ОП. Також на сайті ДВНЗ «УжНУ» розміщена анкета та результати опитувань роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52894>). ЕГ переконалася у залученні роботодавців до обговорення та перегляду ОП та констатує, що ЗВО розглядає роботодавців та інших стейкхолдерів як партнерів у внутрішній системі забезпечення якості. Однак, ЕГ встановила, що у ЗВО немає чіткого централізованого об'єднання роботодавців, а залучення їх до обговорення ОП відбувається на основі особистісних контактів, також на сайті відсутній функціонал комунікації, який би передбачав подачу пропозицій та побажань.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збір інформації щодо кар'єрного шляху у більшості випадків відбувається кафедрами, деканатом, що задіяні в реалізації ОП. Під час резервної зустрічі М.Яцьків, представник Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування ДВНЗ «УжНУ», повідомила, що Центр збирає інформацію про можливості працевлаштування (як повного, так і часткового) та використовує усі можливі засоби комунікації для поширення інформації здобувачам: сайт ЗВО, електронні пошти, фейсбук, інстаграм, телеграм і вайберчат тощо. ЗВО разом з ОВА проводять ярмарки вакансій, де здобувачі мають можливість отримати усю інформацію щодо вільних робочих місць, а також під час цих ярмарок проводяться тренінги, за результатами яких здобувачі отримують сертифікати (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/64372>). ЕГ відмічає, що на сторінці Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування у розділі «Працевлаштування» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment/vacancies) розміщені рубрики: вакансії, роботодавцям, необхідні документи на роботу, корисні поради тощо. Крім цього, у ЗВО за сприяння Центру зайнятості створений Центр кар'єри (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center). Діяльність цього Центру регулюється Положенням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10102>). Тобто ЗВО надає усю необхідну інформацію, що потрібна для успішного працевлаштування. Проаналізувавши цю сторінку, ЕГ зазначає, що на момент акредитації інформації щодо потреб у вчителів історії не було. Натомість під час зустрічі з роботодавцями (зустріч 5) було повідомлено про потребу вчителів історії у Мукачівській ОТГ. Зважаючи на це, рекомендуємо Центру працевлаштування студентів та випускників більш виваженіше підходити до моніторингу регіонального ринку праці. Також на зустрічі було повідомлено, що ЗВО співпрацює з молодіжним центром «Артек», який є постійним замовником випускників не лише цієї ОП, а й інших за якими здійснюється підготовка вчителів. Під час зустрічі з випускниками ЕГ прийшла висновку, що більшість із них працевлаштована у закладах загальної середньої освіти або у приватних закладах, які надають освітні послуги. Також у ЗВО є створена Міжнародна асоціація випускників, яка має свої філії (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vidokremneni-pidrozdilimizhnarodnoji-asotsiatsiji-vipuskniv.htm>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедуру забезпечення якості освіти під час реалізації ОП виконує відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ДВНЗ «УжНУ», який у своїй роботі керується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) та Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Зауважимо, що під час зустрічі ЕГ М.Сабадош, представник відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО повідомила, що моніторинг проводить не лише вказаний відділ, а й кафедри та деканати (зустріч 6). Такий підхід, на думку ЕГ, ускладнюється збором відповідної інформації та аналітикою. Але незважаючи на це з моменту започаткування ОП, а це 2017 рік, вона до 2022 року зазнала чимало змін: вдосконалено зміст і відкориговано назви освітніх компонентів з метою врахування регіонального та галузевого контексту (історична освіта, гранти, стипендії, стажування в педагогічній діяльності тощо). Протягом 2018-2021 рр. було введено дисципліни Сучасні освітні методики і технології викладання історії, Освітня діяльність у темпоральному та просторовому вимірах. Також було змінено професійну кваліфікацію з викладача історії на вчителя історії при цьому враховувався професійний стандарт на групу професій «Вчитель початкової школи», «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та «Вчитель початкових класів з дипломом молодшого спеціаліста». Така зміна сприяла перегляду робочих програм. Крім цього, була переглянута сфера працевлаштування відповідно до класифікатора професій.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 року №977) ОП «Історія» зі спеціальності 014

Середня освіта (за предметними спеціальностями) акредитується вперше. При вдосконаленні ОП були враховані пропозиції стейкхолдерів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічі зі здобувачами, випускниками, НПП, гарантом ОП, представниками відділів та допоміжних структур було встановлено, що дотримання внутрішнього забезпечення якості освіти не зводиться лише до наявних відповідних процедур, адже якість освіти відображається в академічній культурі Університету. Зі слів учасників фокус-груп ЕГ переконалася, що ЗВО приділяє чимало уваги популяризації процедур як з принципів академічної доброчесності, так і загалом дотримання внутрішнього забезпечення якості освіти усіма учасниками освітнього процесу. Усі інформативні матеріали розміщені на сторінці факультету історії та міжнародних відносин (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60155>: Декларація про академічну доброчесність, інформаційний бюлетень «Академічна доброчесність», Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті», Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «Ужгородський національний університет», презентація «Академічна доброчесність – запорука якості освіти», пропонуваній онлайн курс «Академічна доброчесність в університеті» тощо. Під час зустрічей здобувачі та НПП повідомили, що вони заповнюють декларацію про академічну доброчесність, НПП на своїх заняттях постійно наголошують на питаннях академічної доброчесності (зустрічі 2, 3, 4, 6, 7, 8). Таким чином, ЕГ зазначає, що у ЗВО сформована культура якості вищої освіти, що сприяє розвитку ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ відзначає обізнаність здобувачів вищої освіти в обговоренні та удосконаленні ОП. Працевлаштування за ОП, що акредитується, та реальні перспективи майбутнього працевлаштування випускників, оскільки у регіоні існує попит на вчителів історії. Усі стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інші процедури забезпечення її якості. Зокрема вносять корективи щодо назв ОК їх змісту, а також ФК та ПРН. ЕГ відзначає діяльність Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування ЗВО щодо інформування здобувачів про можливості працевлаштування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність практики проведення анкетувань НПП. Рекомендуємо відділу внутрішнього забезпечення якості освіти до початку 2024/2025 н.р. запровадити таку практику. Відсутність централізованої системи моніторингу якості ОП. Рекомендуємо відділу внутрішнього забезпечення якості освіти та Гаранту до початку 2024/2025 н.р. централізувати систему моніторингу та аналізу його результатів. Відсутність системи та координації роботи з роботодавцями. Рекомендуємо Гаранту та робочій групі до початку 2024/2025 року перевести цю роботу з міжособистісних контактів на централізовані загальноуніверситетські, долаючи розпорошеність та хаосність. Відсутність централізованого підходу отримання рекомендацій щодо покращення якості ОП. Рекомендуємо Гаранту і відділу внутрішнього забезпечення якості освіти до початку 2024/2025 року запровадити єдиний канал комунікації через сайт ЗВО, куди можна подати пропозиції. А також оприлюднювати результати врахування/не врахування поданих пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Перегляд ОП здійснюється регулярно на постійній основі відповідно до потреб стейкхолдерів та змін у нормативно-правових актах. До обговорення ОП залучаються здобувачі, випускники, НПП та роботодавці. ЗВО на достатньому рівні організовує роботу допоміжних структур щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ЕГ встановлено, що ОП, яка проходить акредитаційну експертизу, загалом відповідає Критерію 8 на рівні «В». Вирішальними в оцінюванні Критерію 8 стали підкритерії 8.1, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, які відповідають вимогам, а підкритерії 8.2 та 8.3 – частково. Означені слабкі сторони цієї ОП у контексті Критерію 8 можуть бути усунені в робочому порядку протягом 2023/2024 н.р. під час провадження освітнього процесу, адже мають несуттєвий характер.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті ЗВО, у розділі «Інфо-центр (Нормативні документи)» знаходяться установчі документи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>) та положення, що регулюють освітній процес: «Статут ДВНЗ «УжНУ» в новій редакції», «Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком», «Положення про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів», «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ», «Положення про академічну мобільність студентів ДВНЗ «УжНУ», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ», «Положення про Вчену раду факультету ДВНЗ «УжНУ», «Положення про електронний журнал обліку успішності здобувачів вищої освіти в ДВНЗ «УжНУ», «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти», «Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ». Окрім цього, магістри мають змогу ознайомитись з їхніми правами та обов'язками під час укладання Договору про надання освітніх послуг. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу дотримуються, скарг під час спілкування з фокус-групами не надходило. Навпаки, під час зустрічей академічна спільнота, роботодавці та здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність про вільний доступ до необхідної інформації через офіційний сайт ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОП «Історія» була введена в дію 01.04.2022 р. наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46698>). Попри це, забезпечено відкритий доступ до вебсторінки на сайті ЗВО, де оприлюднено інформацію про проект освітньої програми (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/51883>). Для надання зауважень та пропозицій створено і розміщено як на сайті, так і в самому проекті ОП електронну пошту. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами ЕГ встановила, що проект ОП знаходився у вільному доступі і всі охочі (здобувачі, стейкхолдери тощо) могли ознайомитися з ним та внести свої пропозиції. Слабкою стороною є відсутність у відкритому доступі інформації з пропозиціями стейкхолдерів щодо покращення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО оприлюднено опис та зміст ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16632>), інформація стосовно вступу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient>), а також профілі викладачів, де відображено їхню професійну та академічну активність (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-fhistory_relati/about). Під час акредитаційної експертизи ЕГ зроблено висновок, що інформація на сайті вичерпна та достовірна, її обсяг і зміст є достатнім для інформування. Під час онлайн-зустрічей із стейкхолдерами не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією. Водночас ЕГ рекомендує модернізувати вебсайт ЗВО (передбачити більш зручний пошук), що підвищило б рівень його відвідуваності та покращило комфортність роботи з ресурсами сайту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильною стороною ЕГ вважає доступність ДВНЗ «УжНУ» у різних соціальних мережах (Facebook, Telegram, Instagram та ін.), де публікуються актуальні новини діяльності ЗВО. ЕГ відзначає чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які послідовно дотримуються цих правил під час здійснення освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під даним проектом ОП відсутня у відкритому доступі інформація із пропозиціями стейкхолдерів щодо її покращення. ЕГ рекомендує Гаранту оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію щодо пропозицій стейкхолдерів і

розміщувати її під проектом ОП (до 01 вересня 2024 року).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що наявні чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які послідовно дотримуються цих правил під час здійснення освітнього процесу. Однак наявні й певні недогляди, зокрема: під даним проектом ОП відсутня у відкритому доступі інформація із пропозиціями стейкхолдерів щодо її покращення. Вирішальними в оцінюванні Критерію 9 стали підкритерії 1.1, 9.3, які відповідають вимогам, а підкритерій 9.2 частково.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Поліщук Олександр Сергійович

Члени експертної групи

Мартинчук Інна Іванівна

Барановський Владислав Григорович